

APSTIPRINU
Skrīveru Mūzikas un mākslas
skolas direktore _____

Iveta Biķerniece
2018. gada 3. septembrī
Rīk. Nr.70/1-7

Skrīveru Mūzikas un mākslas skola

Taustiņinstrumentu spēle- Klavierspēle

Mācību priekšmeta programma izstrādāta metodiskās komisijas
2018. gada 20. augusta sēdē, pieņemta pedagoģiskās padomes sēdē
2018. gada 30. augustā, protokols Nr.3.

Mācību priekšmeta programmu
izstrādāja pedagogi

R. Reznikova
B. Vecvanaga
V.Ervalde
R. Gigelis

2018.

Skrīveru Mūzikas un mākslas skolas profesionālās ievirzes izglītības programma

Taustiņinstrumentu spēle – Klavierspēle pamatizglītības pakāpei

I Mācību priekšmeta mērķis un uzdevumi

1. Mācību priekšmeta *Klavierspēle* **mērķis** ir radīt priekšnosacījumus audzēkņa mūzikas uztveres, izpratnes un praktiskās – muzikāli radošās – darbības pieredzei nepieciešamo zināšanu apguvei; muzikālo un radošo spēju attīstībai un klavierspēles pamata prasmju veidošanai, motivējot audzēkni atbilstoši savām spējām un interesēm turpināt klavierspēles apguvi nākamajā izglītības pakāpē.

2. Mācību priekšmeta *Klavierspēle* uzdevumi:

2.1. Veicināt audzēkņa mūzikas uztveres un muzikālo, intelektuālo, emocionālo un radošo spēju attīstību.

2.2. Radīt apstākļus kvalitatīvu audzēkņa klavierspēles pamata prasmju veidošanai, atbilstoši uzņemšanas prasībām mūzikas profesionālās vidējās izglītības programmā.

2.3. Atbalstīt izpratnes un klavierspēles pamata prasmju veidošanos, interpretējot dažādu stilu un žanru skaņdarbus.

2.4. Sekmēt audzēkņa individuālās un kolektīvās muzikāli radošās darbības pieredzes veidošanos.

II Mācību priekšmeta obligātais saturs

1. Mūzikas uztvere.

1.1. Muzikālo spēju – skaņu augstuma, harmoniskās, tembrālās, polifonās muzikālās dzirdes, ritma izjūtas, psihomotoro spēju un muzikālās atmiņas attīstība.

1.2. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.

1.3. Mūzikas klausīšanās prasmju un uztveres attīstība, mūzikas daudzveidības iepazīšana un izpratne.

2. Mūzikas valodas apguve.

2.1. Klavieru uzbūve, tehniskās un mākslinieciskās iespējas skaņdarbu interpretācijā.

2.2. Dažādu stilu un žanru muzikālo sacerējumu izteiksmes līdzekļi un to pielietošana interpretācijā.

2.3. Iepazīšanās ar izciliem mūzikas paraugiem.

3. Muzikāli radošā darbība.

3.1. Individuālās muzikālās darbības pieredzes veidošanās radošā darbībā.

3.2. Kolektīvās muzikālās darbības pieredzes veidošanās radošā darbībā.

3.2. Pamatmaņu veidošanās improvizācijā.

3.4. Lasīšana no lapas.

3.5. Patstāvīgais darbs klavierspēles pilnveidē.

III Mācību priekšmeta programmas satura apguves ilgums un apjoms

Mācību periods – 8 mācību gadi.

Mācību apjoms – 560 kontaktstundu skaits;

1575 patstāvīgā darba stundu skaits;

2309 mācību priekšmeta apguves stundu skaits kopā;

280 teorētisko un praktisko mācību nedēļu skaits mācību periodā;

8 eksāmenu nedēļu skaits mācību periodā;

288 mācību nedēļu skaits mācību periodā kopā.

IV Mācību plāns

Mācību priekšmeti	Mācību st. skaits	Kontakt-	Kontakt-	Kontakt-	Kontakt-	Kontakt-	Kontakt-	Kontakt-	Kontakt-
		stundas	stundas	stundas	stundas	stundas	stundas	stundas	stundas
		1.kl.	2.kl.	3.kl.	4.kl.	5.kl.	6.kl.	7.kl.	8.kl.
Klavierspēle	560	70	70	70	70	70	70	70	70
Kolektīvā muzicēšana	490		70	70	70	70	70	70	70
Mūzikas mācība	280	70	70	70	70				
Solfedžo	280					70	70	70	70
Mūzikas literatūra	140					35	35	35	35
Prakse (koncerti, konkursi, meistarklases, radošās nometnes)	280	35	35	35	35	35	35	35	35
Kopā	2030	175	245	245	245	280	280	280	280

V Mācību priekšmeta programmas satura izvērsums

Praktiskajā muzikāli radošajā darbībā apgūstamie:

- klavierspēles tehnikas pamatelementi,
- mūzikas satura elementi – mūzikas valoda (sk. Piel. Nr. 5)
- stilistika, žanri,
- skaņdarbu formas.

Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarba forma
1. klase	
<p>Apgūst iemaņas pareizi sēdēt pie instrumenta. Sāk veidot atbalsta sajūtu uz klaviatūras.</p> <p>Ar vingrinājumu palīdzību apgūst:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vienas skaņas spēli non legato; • vairāku skaņu saistīšanu legato; • pirmā pirksta pozīciju; • legato spēli starp rokām. <p>Sāk apgūt:</p>	<p>Mācību sākumposmā iepazīstas ar klaviatūru, instrumenta uzbūvi, skaņas veidošanās likumsakarībām.</p> <p>Iepazīst un apgūst:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vijoles un basa atslēgu (visās oktāvās); • oktāvu sadalījumu; • taustiņu izvietojumu klaviatūrā;

<ul style="list-style-type: none"> • gammas spēlē atsevišķi un kopā legato, 2-4 oktāvās); • akordu spēli (atsevišķi); • eņģes (konkrētu tehnikas elementu nostiprināšanai); • staccato. <p>Iepazīstas ar pedāļu lietošanu (ievērojot audzēkņa fizisko attīstību).</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 2-4 eņģes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • notis – vesela notis līdz sešpadsmitdaļnotij un atbilstošās pauzes, notis ar punktu; alterācijas zīmes pie nošu atslēgas un nejaušas alterācijas zīmes; • taktismērus – 2/4; 3/4; 4/4; • līgu un vienvārda salīgoto nošu atskaņošanu, uztakti; • aplikatūras pamatprincipus; • jēdzienus – melodija un pavadījums; • atkārtojuma zīmes, volta, reprīze.
Klavierspēles tehnikas pamatelementi	
2. klase	
<p>Darbs pie ķermeņa un kustību atbrīvotības iemaņu veidošanas, atbalsta veidošanas uz klaviatūras.</p> <p>Ievērojot audzēkņa vispārējo attīstību, muzikālo dotumu un spēju attīstības pakāpi un muzikālās darbības individuālo tempu, apgūst gammas – mažoru, harmonisko un melodisko minoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 vai 4 oktāvās kopā; • trijskaņus 2 vai 4 oktāvās kopā; • akordus. <p>Ar vingrinājumiem turpina pilnveidot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pirkstu veiklību, precizitāti un ātrumu spēlējot legato; • 1.pirksta pozīciju. <p>Iepazīstas ar pedāļa lietošanu (ievērojot audzēkņa fizisko attīstību).</p> <p>Sāk apgūt iemaņas improvizācijā un lasīšanā no lapas.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 2-3 eņģes.</p>	<p>Repertuāra apguvi sāk ar tautas dziesmām un vienkāršām melodijām. Žanru piemēri – tautasdziesma, dziesma, dejas – menuets, gavote, valsis, u.c.</p> <p>Vēsturisko laikmetu stilistikas piemēri – tautas mūzika, baroks, klasicisms, romantisms, 20.gs.vidus – otrā puse, mūsdienu mūzika.</p> <p>Formas – motīvs, frāze, teikums, periods, vienkārša 2-daļīga un 3-daļīga.</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumu piemēri – Moderato, Andante, Allegretto, ritenuto, Tempo I, Da Capo al Fine.</p> <p>Skaņveides paņēmieni – non legato, legato, staccato, akcenti, sf.</p> <p>Faktūra – melodija, trijskaņi, arpēdžijas, vienkāršās polifonās faktūras.</p> <p>Dinamika – p; f; mp; mf; crescendo; diminuendo.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 6-8 skaņdarbus 2-4 duetus, kurus spēlē ar skolotāju.</p>
Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda,

	stiliztika, žanri un skaņdarba forma
3. klase	
<p>Nostiprina brīvu un stabilu ķermeņa stāvokli spēles laikā. Turpinās darbs pie atbalsta veidošanas uz klaviatūras.</p> <p>Apgūst mažoru, harmonisko un melodisko minoru 4 otāvās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trijskaņus, arpēdžijas; • akordus; <p>Ar vingrinājumiem un etīdēm turpina pilnveidot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pirkstu veiklību, precizitāti un ātrumu spēlējot legato, staccato; • pirmā pirksta pozīciju; • trijskaņu, arpēdžiju spēli; • akordu spēli. <p>Sāk apgūt lēcienveida kustības kreisajā rokā. Apgūst labā pedāļa lietošanu (tiešais, kavētais), iepazīstas ar kreisā pedāļa lietošanu. Turpina apgūt polifono spēles tehniku. Turpina pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas un improvizācijā. Mācību gada laikā apgūst 2-3 etīdes.</p>	<p>Nošu ilgumi, metroritms - visi nošu ilgumi un atbilstošas pauzes, taktsmēri 3/8, 6/8; trioles, sinkopes, punktētie ritma zīmējumi.</p> <p>Formu piemēri – vienkārša 2-daļīga, vienkārša 3-daļīga, izvērsta forma (sonatīne, rondo, variācijas), skaņdarbi ar polifoniskiem elementiem (menuets, prelūdija, kanons, fugetta, ārija, sarabanda, polonēze, u.c.)</p> <p>Vēsturisko laikmetu stilistikas piemēri – baroks, klasicisms, romantisms un 20.gs. mūzika, mūsdienu populārā un džezza mūzika.</p> <p>Žanri – deju mūzikas žanri (valsis, polka, polonēze, gavote, mazurka, u.c.), dažādu stilu miniatūras.</p> <p>Melismi – priekšskanis, trilleris, mordents, grupetto.</p> <p>Dinamika – pp, ff, subito (p, f).</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumi – dolce, maestoso, scherzando, lento, accelerando, adagio, largo, ritardando, rallentando, espressivo, rubato, piu/meno mosso; poco a poco, agitato.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 5-6 skaņdarbus (t.sk. 2 polifoniskus un 1 lielas formas skaņdarbu).</p>
Klavierspēles tehnikas pamatelementi	
4. klase	
<p>Nostiprina brīvu un stabilu ķermeņa stāvokli spēles laikā. Turpinās darbs pie atbalsta veidošanas uz klaviatūras.</p> <p>Apgūst mažoru, harmonisko un melodisko minoru 4 otāvās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trijskaņus, arpēdžijas; • akordus; • hromatisko gammu. <p>Ar vingrinājumiem un etīdēm turpina pilnveidot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pirkstu veiklību, precizitāti un ātrumu spēlējot legato, staccato; • pirmā pirksta pozīciju; • trijskaņu, arpēdžiju spēli; • akordu spēli. 	

<p>Apgūst lēcienveida kustības kreisajā rokā.</p> <p>Apgūst labā pedāļa lietošanu (tiešais, kavētais), iepazīstas ar kreisā pedāļa lietošanu.</p> <p>Turpina apgūt polifono spēles tehniku.</p> <p>Turpina pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas un improvizācijā.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 2-3 etīdes.</p>	
Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarba forma
5. klase	
<p>Tehnisko iemaņu nostiprināšana un papildināšana.</p> <p>Turpina attīstīt pedāļa tehniku.</p> <p>Turpina pilnveidot pirkstu veiklību, precizitāti un ātrumu.</p> <p>Turpina apgūt polifono spēles tehniku.</p> <p>Turpina pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas un improvizācijā.</p> <p>Apgūst mažorā un minorā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gammas pretkustībā; • trijskaņus pretkustībā; • trijskaņu apvērsumus taisni; • D7 un pm7. <p>Mācību gada laikā apgūst 2-3 etīdes.</p>	<p>Priekšstati par retāk lietojamiem taktsmēriem: 2/2, 3/2, 6/4, 5/4, 9/8, 12/8.</p> <p>Trīsdesmitdivdaļnotis.</p> <p>Pamaz. septakorda uzbūve.</p> <p>J.S.Baha divbalsīga un trīsbalsīga invencija un tās uzbūve.</p> <p>Variācijas un to uzbūve, izpratne par klasiskās sonātes – allegro formu.</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumi – espresso, skercoso, vivo, vivace, rubato, grave, leggier, morendo, una corda, tre corda, agitato.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 5-6 skaņdarbus (t.sk. 2 polifoniskus un 1 lielas formas skaņdarbu).</p>
Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi- mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarba forma
6. klase	
<p>Tehnisko iemaņu nostiprināšana un papildināšana.</p> <p>Turpina attīstīt pedāļa tehniku.</p> <p>Turpina pilnveidot pirkstu veiklību, precizitāti un ātrumu.</p> <p>Turpina apgūt polifono spēles tehniku.</p> <p>Turpina pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas un improvizācijā.</p> <p>Apgūst mažorā un minorā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tercas un decīmas taisni; • trijskaņu apvērsumus pretkustībā; • D7 un pm7 pretkustībā. <p>Mācību gada laikā apgūst 2-3 etīdes.</p>	<p>Aplikatūras pamatprincipu pārzināšana.</p> <p>Tēma, atbilde, pretsalikums polifoniska rakstura skaņdarbā.</p> <p>Priekšstati par dažādām brīvdalījuma grupām – kvintole, duole, septole.</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumi – con brio, con fuoco, con moto, disperazione, semplice, calmato.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 5-6 skaņdarbus (t.sk. 2 polifoniskus un 1 lielas formas skaņdarbu).</p>

Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarba forma
7. klase	
<p>Tehnisko iemaņu nostiprināšana un papildināšana.</p> <p>Turpina attīstīt pedāļa tehniku.</p> <p>Turpina pilnveidot pirkstu veiklību, precizitāti un ātrumu. Turpina apgūt polifono spēles tehniku.</p> <p>Apgūst mažorā un minorā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gammas tercās un decīmās pretkustībā, sekstās taisni; • lielos akordus. <p>Mācību gada laikā apgūst 2-3 etīdes.</p>	<p>Aplikatūras pamatprincipu pārzināšana.</p> <p>Polifonija kā mākslinieciskās domāšanas veids.</p> <p>Dažādu mūzikas žanru un formu pārzināšana.</p> <p>Fūgas uzbūve, J.S.Baha prelūdijas un fūgas no LTK.</p> <p>Mūzikas tēlu saikne ar tautas mūziku, nacionālo kultūru, literatūru, u.c.</p> <p>Tehnisku pamatformu un veidu pārzināšana.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 4-5 skaņdarbus (t.sk. 1 polifonisku un 1 lielas formas skaņdarbu).</p> <p>Pārceļšanas eksāmenā atskaņo – 1 polifonu skaņdarbu (1.pusgadā) un 1 lielas formas skaņdarbu un 2 miniatūras (2.pusgadā).</p>
Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarba forma
8. klase	
<p>Prasme pielietot dažādus artikulācijas un spēles paņēmienus.</p> <p>Turpina pilnveidot pirkstu veiklību, precizitāti un ātrumu.</p> <p>Apgūst mažorā un minorā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gammas tercās, decīmās, sekstās pretkustībā; • dubultoktāvas; • hromatiski pretkustībā. <p>Mācību gada laikā apgūst 2 etīdes.</p>	<p>Aplikatūras pamatprincipu pārzināšana.</p> <p>Polifonija kā mākslinieciskās domāšanas veids.</p> <p>Dažādu mūzikas žanru un formu pārzināšana.</p> <p>Fūgas uzbūve, J.S.Baha prelūdijas un fūgas no LTK.</p> <p>Mūzikas tēlu saikne ar tautas mūziku, nacionālo kultūru, literatūru, u.c.</p> <p>Tehnisku pamatformu un veidu pārzināšana.</p> <p>1. pusgadā: tehniskā ieskaite- mažors, minors, etīde.</p> <p>Beigšanas eksāmens I daļa- polifonisks skaņdarbs.</p> <p>2. pusgadā:</p> <p>Beigšanas eksāmens II daļa- lielas formas skaņdarbs, lirisks skaņdarbs un virtuozs skaņdarbs.</p>

VI Mācību pārbaudījuma formas, prasības un vērtēšana

Kl.	I semestris	II semestris	Eksāmens	Vērtēšana
1.	<p>Tehniskā ieskaite</p> <p style="text-align: center;">-</p> <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts- piedalās audzēkņi, kuri gatavi priekšnesumam</p> <p>Mācību koncerts 2 dažāda rakstura skaņdarbi (nav obligāti)</p>	<p>Tehniskā ieskaite</p> <p style="text-align: center;">-</p> <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski ārzemju komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros.</p> <p>Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	2-3 dažāda rakstura skaņdarbi	<p><u>Mācību koncerts, Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā (sk. piel. Nr.3.,4.)</p>
2.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – Sol mažors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 latviešu komponista skaņdarbs.</p> <p>Mācību koncerts Polifonija</p>	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – la minors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski ārzemju komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros.</p> <p>Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	<p>Lielā forma Polifonija</p> <p>Skaņdarbs (pēc izvēles)</p>	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> , vērtējums- ieskaitīts, neieskaitīts.</p> <p><u>Mācību koncerts</u>-10 ballu sistēmā (sk. piel. Nr.3.,4.)</p> <p>II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā.</p> <p><u>Lasīšana no lapas</u>-ieskaitīts, neieskaitīts</p> <p><u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>
3.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – Re mažors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 latviešu komponista skaņdarbs.</p> <p>Mācību koncerts Polifonija</p>	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mi minors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski ārzemju komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros.</p> <p>Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	<p>Lielā forma Polifonija</p> <p>Skaņdrabs (pēc izvēles)</p>	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> vērtējums- ieskaitīts, neieskaitīts.</p> <p><u>Mācību koncerts</u>-10 ballu sistēmā.(sk. piel. Nr.3.,4.)</p> <p>II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā.</p> <p><u>Lasīšana no lapas</u>-ieskaitīts, neieskaitīts</p> <p><u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>

4.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – Mi mažors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 latviešu komponista skaņdarbs. Mācību koncerts Polifonija</p>	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – re minors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski ārzemju komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros. Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	<p>Lielā forma Polifonija</p> <p>Skaņdarbs (pēc izvēles)</p>	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> vērtējums- ieskaitīts, neieskaitīts. <u>Mācību koncerts</u>-10 ballu sistēmā.(sk. piel. Nr.3.,4.) II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Lasīšana no lapas</u>-ieskaitīts, neieskaitīts <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>
5.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – La mažors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 latviešu komponista skaņdarbs. Mācību koncerts Polifonija</p>	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – sol minors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski ārzemju komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros. Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	<p>Lielā forma Polifonija</p> <p>Skaņdarbs (pēc izvēles)</p>	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> vērtējums- ieskaitīts, neieskaitīts. <u>Mācību koncerts</u>-10 ballu sistēmā.(sk.piel.Nr.3.,4.) II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Lasīšana no lapas</u>-ieskaitīts, neieskaitīts. <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>
6.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – Si mažors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 latviešu komponista skaņdarbs. Mācību koncerts Polifonija</p>	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – fa minors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski ārzemju komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros. Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	<p>Lielā forma Polifonija</p> <p>Skaņdarbs (pēc izvēles)</p>	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> vērtējums- ieskaitīts, neieskaitīts. <u>Mācību koncerts</u>-10 ballu sistēmā.(sk.piel.Nr.3.,4.) II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Lasīšana no lapas</u>-ieskaitīts, neieskaitīts. <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>

7.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – Re <i>b</i> mažors • Eģīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 latviešu komponista skaņdarbs.</p> <p>Standartspēles eksāmena programma (pēc nolikuma)</p>	<p>Standartspēles eksāmens (pēc Jelgavas MV nolikuma)</p> <p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma- do minors • Eģīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski ārzemju komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros.</p> <p>Ieskaite -lasīšana no lapas(sk. piel. Nr.2)</p>	<p>Lielā forma Polifonija</p> <p>Skaņdarbs (pēc izvēles)</p>	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> vērtējums- ieskaitīts, neieskaitīts. <u>Mācību koncerts</u>-10 ballu sistēmā.(sk.piel.Nr.3.,4.) II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Lasīšana no lapas</u>-ieskaitīts, neieskaitīts. <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>
8.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – Sol <i>b</i> mažors, minors • Eģīde <p>Beigšanas eksāmens I daļa – polifonisks skaņdarbs.</p>	<p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – 1-2 tematiski skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros.</p> <p>Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p> <p>Beigšanas eksāmena noklausīšanās (pēc vajadzības)</p> <p>Beigšanas eksāmens II daļa – lielas formas skaņdarbs, lirisks skaņdarbs un virtuozs skaņdarbs.</p>	-	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> vērtējums- ieskaitīts, neieskaitīts. <u>Mācību koncerts</u>-10 ballu sistēmā.(sk.piel.Nr.3.,4.) II semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Lasīšana no lapas</u>-ieskaitīts, neieskaitīts. <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>

* ja skaņdarbs tiek atskaņots atklātā mācību koncertā, tas tiek vērtēts ar atzīmi

VII Repertuāra piemēri

1.klase

Instruktīvais	Mākslinieciskais	Skaņdarbi
Vingrinājumi un eģīdes no krājumiem (1., 2., 4.)	J. Keptis "Dziesmiņa"	Latviešu tautas dziesmas- pēc audzēkņa un pedagoga izvēles
	Krievu bērnu dziesma " Kazlēni, zaķēni"	
	E. Sigmeisters "Franču dziesmiņa"	Latv. t. dz. J. Lipšana apd. "Aiz ezera balti bērzi"
	G.F.Telemans "Deja"	Latv. t. dz. J. Lipšana apd. " Adiet, bērni"
	B. Bartoks "Skaņdarbs"	
	D. G. Tjurks "Jautrais Hanss"	Latv. t. dz. E. Eglītes un O. Kleines

	P. Čaikovskis " Mana mazā Līziņa"	apd. " Seši mazi bundzinieki"
	A. Presņeņevs " Ezītis"	I. Arne "Iepazīšanās ar bemoliem"
	J. Abeļevs " Lietutiņš"	
	A. Rubbahs " Meža putni"	I. Arne "Iepazīšanās ar dieziem"
	E. Sigmeisters " Hip-hop"	
	A. Rouli " Vingrotāji"	I. Arne "Saulaina diena"
	O. Bērs " Jokdaris"	
	K. Gurlits " Klusa vērošana"	

2.klase

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērstas formas skaņdarbi
K. Černi Eņīde Nr. 11 (7.)	G. Fr. Hendelis Impertimence	L. t. dz. A. Žilinska apd. " Rozēm kaisu istabiņu"	T. Haslingers Sonatafīne C-dur
K. Černi Eņīde Nr. 17 (7.)	G. Fr. Hendelis Ārija	D. Šteibelts Adagio	L. van Bēthovens Sonatafīne G-dur 1. d.
L. Šitte eņīde op. 108 (8.)	A. Korelli Sarabanda	V. A. Mocarts "Dūdas"	
A. Gedike Eņīde (9.)	V. Nesterovs Mazs kanons	Paskāls "Uz ūdens"	M. Klementi Sonatafīne C-dur 1.d.
A. Žilinskis Eņīde Nr. 2 (10.)	J. Krīgers Menuets	A. Rouli " Rūķu zemē"	F. Špindlers Sonatafīne op. 157 Nr.4 1.d.
	J. S. Bahs Menuets d-moll	K. Reineke " Gavote"	
K. Černi Eņīde Nr. 11 (10.)	J. S. Bahs Ārija d-moll	D. G. Tjurks " Elēģija"	K. Reineke Sonatafīne op. 136 Nr. 1, 1.d.
A. Stojanovs Eņīde Nr. 24 (10.)	J. S. Bahs Polonēze	I. Arne " Sekunda"	
K. Černi Eņīde op.139 (183)	L. t. dz. A. Žilinska apd. " Sijā auzas, tautu meita"	A. Žilinskis "Vakarā pie ugunsкура"	D.Šteibelts Sonatafīne Nr. 185
N. Golubovskaja Eņīde Nr. 193	L. t. dz. J. Lipšana apd. " Dzied, māsiņa, tu ar mani"	A. Žilinskis "Pavasaris"	
J. Slonovs Eņīde Nr. 127	J.Sen Ljuk Burē	A. Žilinskis "Tautiska polka"	
K. Černi Eņīde op.139, Nr. 129		D. Šostakovičs "Maršs"	
K. Černi Eņīde op.139, Nr. 166		J. Porietis "Jautrā noskaņā" 20. lpp, "Činku, činku, grabu, grab"	

3. klase

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērstas formas skaņdarbi
K. Černi Eņīde Nr. 16 (7.)	F. E. Bahs Menuets f-moll	I. Arne " Terca"	F. Kulau Variācijas op. 42
K. Černi Eņīde Nr. 21 (7.)	J. S. Bahs Ārija g-moll	V. Barkauskas " Hop-la-la"	J. Vanhals Rondo
K. Černi Eņīde Nr. 29 (7.)	G. Fr. Hendelis Gavote c-moll	Dm. Šostakovičs " Jautra pasaka"	V. A. Mocarts Sonatafīne Nr.6, 1.d
H. Berenss Eņīde op. 88 Nr. 7 (19.)	A. Gedike Invencija	P. Līcīte " Dancis"	L. van Bēthovens Sonatafīne F-dur 1.d.
	J. S. Bahs Menuets G-dur	J. Mediņš "Polka"	
S. Ļapunovs Eņīde (19.)	J. S. Bahs Maza prelūdija C-dur	P. Čaikovskis " Slimā lelle"	B. Bartoks Variācijas 56. M. Klementi Sonatafīne G-
A.Gedike Eņīde (12.)		J. Ķepītis "Jautrie soļotāji"	

K. Černi Etīde op.139, Nr. 183	D. Skarlatti Ārija	A. Žilinskis "Pelītes"	dur 1.d.
	D. Cipoli Fugetta	Dm. Kabaļevskis "Klauni"	D. Šteibelts Sonatīne
N. Golubovskaja Etīde Nr. 193	Ž. Armans Fugetta	A. Tučs "Kumeliņš"	
	L. Mocarts Menuets	A.Hačaturjans "Andantino"	

4.klase

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērstas formas skaņdarbi
K. Gurlits Etīde Nr.16 (14.)	J. S. Bahs Maršs	A. Žilinskis "Leļļu teātri"	J. Mediņš Sonatīne
F. Burgmillers Etīde Nr. 21 (14.)	G. Fr. Hendelis Kuranta	82. lpp., "Valsis"	R. Šūmanis "Bērnu sonāte" 1. d.,
	D. Cipoli Fugettas	B. Bartoks "Joks"	
F. Lekupē Etīde Nr. 23 (14.)	J. S. Bahs Maza prelūdija Nr. 8	A. Kalniņš "Birztaļā"	V. A. Mocarts Sonatīne Nr. 1, 1. d.
J.N. Hummels Etīde (11.)	S. Pavlučenko Fugetta	P. Līcīte "Deja"	
		E. Grīgs "Valsis"	A. Žilinskis Latviešu tautas dziesmas tēma ar variācijām "Cīruli, cīruli"
A. Lešhorns Etīde Nr. 26(14.)	I. Mjaskovskis Fūga	A. Roulī "Ezers"	T. Haslingers Sonatīne Do
I.Berkovičs Etīde Nr 28 (14.)		S. Maikapars "Staccato prelūdija"	J. Haidns Sonāte (II, III, IV d.,) Sol
F. Burgmillers Etīde Nr. 23 op. 100 (11.)		E. Grīgs "Elfu deja"	
		P. Plakidis "Āzītis"	
		I. Arne "Septīma"	
		E. Grīgs "Norvēģu tautas motīvs"	

5.klase

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērstas formas skaņdarbi
K. Černi Etīdes op. 849 Nr. 2., 3., 6., 11. (40.)	Dž. Karissimi Fugetta	M. Bašs "Pārdomas"	M. Kemidzs Sonatīne Fināls
	J. Pahelbels Čakona	P. Čaikovskis "Saldais sapnis"	K. Vēbers "Andante ar variācijām"
A. Lemuāns Etīdes op. 37 Nr. 26, Nr. 29, Nr. 45 (24.)	C. Franks Kanons	E. Grīgs "Arietta" op. 12 Nr. 1, "Valsis" op. 12 Nr. 2," Norvēģu deja" Nr.6, "Tautas melodija"	P. Līcīte Variācijas par latv. t. dz. tēmu "Es pazinu to putniņu"
	J.S.Bahs Invencija C-dur		
H. Bertīnī Etīdes pēc izvēles (23.)	G.Fr.Hendelis Sarabanda un variācijas	Z. Kodaī "Bērnu deja"	J. Djuseks Sonatīne Nr. 6, 1. d.
K. Lešhorns Etīde op.65, Nr. 40	A. Gedike Trīsbalssīga prelūdija	L. van Bēthovens "Četras bagatelles" op. 119 Nr. 1	G. Benda Sonata in G (allegro assai)
	J. S. Bahs Maza prelūdija, Do	A. Kalniņš "Naktī"	
		A. Balodis "Arietta"	
		P. Dambis "Sniegpārslīņas"	

		R. Šūmanis "Dziesma bez nosaukuma" op. 68	

6.klase

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērsta formas skaņdarbi
A. Bertīnī Etīde op. 29 Nr. 13 (23.)	J. S. Bahs Divbalsīga invencija F-dur	J. Karlsons "Trīs prelūdijas klavierēm"	M. Klementi Sonāte D-dur 1. d.
A. Bertīnī Etīde op. 29 Nr. 17 (23.)	J. S. Bahs Trīsbalsīga invencija h-moll	R. Šūmanis "Valsis"	V. A. Mocarts Sonāte G-dur 1. d.
A. Bertīnī Etīde op. 32 Nr. 30 (23.)	S. Maikapars Prelūdija un fugetta	S. Prokofjevs "Tarantella"	L. van Bēthovens Sonāte Nr. 19
A. Lemuāns Etīde op. 37 Nr. 44 (24.)	N. Dremļuga Invencija	Ž. Masnē "Melodija"	A. Grečāņinovs Sonatīne 1. d.
A. Lemuāns Etīde op. 37 Nr. 50 (24.)	Ž. Murē Burrē	Alfr. Kalniņš "Poēma" As-dur	V.A. Mocarts Sonāte Nr. 19 I d.
M. Moškovskis Etīde op. 91 Nr. 7 (30.)	J. K. Fišers Prelūdija un fūga	J. Ivanovs "Piecas prelūdijas" J. Karlsons "Miglainā rītā"	
		M. Musorgskis "Asara"	
		F. Šūberts "Skерco"	
		I. Arne "Kvinta", "Seksta"	

7. klase

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērsta formas skaņdarbi
K. Černi Etīde op. 849 Nr. 14 (40.)	J.S.Bahs Trīsbalsīga invencija c-moll	R. Kleinmihels "Vējā pūsta lapa"	M. Gļinka Variācijas par krievu tautas dziesmas tēmu
K. Černi Etīde op. 849 Nr. 18 (40.)	J.S.Bahs Prelūdija F-dur	M. Rēgers "Albūma lapa"	V. A. Mocarts Sonāte F-dur 1. d.
K. Černi Etīde op. 849 Nr. 19 (40.)	J.S.Bahs Fantāzija c-moll	Vollengaupt "Skercino"	J. A. Benda Sonatīne
Bertīnī Etīde op. 32 Nr. 39 (23.)		M. Gļinka "Tarantella"	. Silvanskis Variācijas
		P. Čaikovskis "Maijs"	
		Jāz. Mediņš "Noktirne"	
		Jāz. Mediņš "Skерco"	
		Alfr. Kalniņš "Sapnī"	

8.klase

13 IP Taustiņinstrumentu spēle- Klavierspēle

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērstas formas skaņdarbi
A. Lešhorns Etīde op. 66 Nr. 2	J.S.Baha prelūdijs un fūga no LTK	M. Ravēls "Pavana" Alfr. Kalniņš "Rudens"	M. Klementi Sonāte D-dur op.26 1.d.
H. Berenss Etīde op. 88 Nr. 28	J.S.Baha 3-balsīga invencija J.S.Baha 2-balsīga invencija	J. Ivanovs "Skicējums" D. K. Dakēns "Dzeguzīte"	L.van Bēthovens Variācijas G-dur
M. Moškovskis Etīde op. 91 Nr. 1	J. S. Bahs Fugato e-moll F.E. Bahs Rondo	K. Brambahs "Tokatīne" Ž. Eghards "Ekspromts"	V.A.Mocarts Sonatīne C-dur Nr. 6, 1. d.
K. Černi Etīdes op. 299 Nr. 12, Nr. 29, Nr. 33	Espressivo	F. Kalkbrenners "Tokāta" M. Šmits Fantāzija a-moll	L. van Bēthovens Sešas vieglas variācijas G-dur
S. Hellers Etīde op. 45 Nr. 15		E. Grīgs "2 poētiskas glezniņas" Ā. Skulte Mierinājums	J. Haidna, V. A. Mocarta, L. van Bēthovena sonātes pēc izvēles 1. daļa (sonātes allegro)

VIII Mācību formas un metodes

- **Mācību formas:**

- mācību stunda
- mācību koncerts
- ieskaite (tehniskās ieskaite)
- noklausīšanās
- pārceļšanās un noslēguma eksāmeni
- mājas darbs
- koncertu apmeklējumi
- piedalīšanās koncertos, festivālos, konkursos

- **Mācību metodes 1.-3. klasē**

- auguma un roku atbrīvošana
- emocionālā stimulēšana
- reproduktīvā metode (vingrinājumi)
- ilustratīvi skaidrojošā metode (saruna, demonstrējums, ierakstu klausīšanās)
- panākumu situāciju radīšana mācībās
- patstāvīgas domāšanas veidošana: mutiska atbilde par padarīto darbu, sava izpildījuma analīze, kļūdu norādīšana

- **Mācību metodes 4.-6. klasē**

- emocionālā stimulēšana
- panākumu situāciju radīšana mācībās

- instruktāžas metode (izskaidro audzēknim viņa patstāvīgā darba mērķus, paņēmienu to sasniegšanā, brīdina par iespējamām grūtībām un kļūdām)
- reprodutīvā metode (vingrinājumi)
- ilustratīvi skaidrojošā metode
- patstāvīgas domāšanas veidošana (paņēmiens: mutiska atbilde par padarīto darbu, sava izpildījuma analīze, kļūdu norādīšana, patstāvīgs darbs pie jauna skaņdarba pedagoga klātbūtnē)
- mūzikas izteiksmes līdzekļu analīze (skaņkārta, temps, ritms, frāzējums)

• **Mācību metodes 7.-8. klasē**

- emocionālā stimulēšana
- instruktāžas metode
- reprodutīvā metode
- ilustratīvi skaidrojošā metode
- problēmu metode
- patstāvīgas domāšanas veidošana (paņēmiens: mutiska atbilde par padarīto darbu un tā gaitu grūtību pārvarēšanā, patstāvīgs darbs pie jauna skaņdarba)
- izvēloties skaņdarbu, ņemt vērā audzēkņa intereses un vajadzības
- radošās darbības veicināšana (paņēmiens: ierakstu klausīšanās, spēle pēc dzirdes, improvizēšana)

IX Izmantojamās literatūras saraksts

1. M. Aumele „Klavierspēles ABC. Sākumsolī” (Zvaigzne ABC apgāds, 2012.)
2. M. Aumele „Klavierspēles ABC II. Es jau protu spēlēt” (Zvaigzne ABC apgāds, 2013.)
3. M. Aumele „Klavierspēles ABC III. Nāciet mani klausīties!” (Zvaigzne ABC apgāds, 2014.)
4. B. Ozoliņa, T. Rozenberga "Pirmie solī klavierspēlē" (Rīga, 1999.)
5. G. Melbārde, M. Sīle "Klavierspēles ābece" (Aizkraukle, 1997.)
6. U. Suneps, M. Upmacis "Hrestomācija klavierspēles iesācējiem" (Ulma, 1995.)
7. E. Eglīte, O. Kleine "Klavieru skaņdarbi iesācējiem" (Maskava, Mūzika, 1997.)
8. Klavierspēle 1.-2. klasei A. Nikolajeva red. (Maskava, 1990.)
9. "Mazā pianista pirmie solī", sast. H. Baranova, A. Četveruhina (Maskava, 1995.)
10. K. Černi "Etižu izlase" (Maskava, 1978.)
11. G. Melbārde "Klavieru grāmata bērniem" (apg. Rasa ABC, 2001.)
12. A. Gedike "40 melodiskas etižu iesācējiem" (Maskava, Ļeņingrada, 1951.)
13. 2. klases klavierspēle (sast. B. Miļičs, Maskava, 1997.)
14. B. Ozoliņa, T. Rozenberga "Klavierspēle" 2. d. (Musica Baltica, 2001.)
15. 2. klases klavieru hrestomācija (Maskava, 1990.)
16. "Visu gadu dziesmas krāju" (Rīga, 1981.)
17. Ilze Arne "Skaņdarbi klavierēm" (Serviss Bastejs, 1998.)
18. Jaunā pianista albums "Kaļinka" (Maskava, 1997.)
19. 3. klases klavieru hrestomācija (sast. B. Miļičs, Kijeva, 1980.)
20. Polifoniski skaņdarbi klavierēm (red., sast. S. Ļahovicka, B. Volmans, Ļeņingrada, Maskava, 1966.)
21. V. Barkauskas "Klavierskaņdarbi bērniem" (Musica Baltica, 2001.)
22. Latviešu komponistu skaņdarbi klavierēm 1. d. (Rīga, 2000.)
23. A. Bertīni "Etižu izlase" (Maskava, izd. Mūzika)
24. A. Lemuāns "Etižu izlase" (Maskava, 1988.)
25. Ārzemju komponistu etižu izlase (Maskava, 1965.)
26. 6. klases klavierspēles hrestomācija (sast. B. Miļičs, Maskava, 1997.)
27. Pedagoģiskais repertuārs klavierēm (Rīga, Zvaigzne, 1985.)
28. 6. klases hrestomācija - polifoniski skaņdarbi (Maskava, 1980.)
29. 6. klases hrestomācija - lielas formas skaņdarbi (Maskava, 1989.)
30. 6. klases hrestomācija (sast. B. Miļičs, Kijeva, 1977.)
31. Skaņdarbi klavierēm (sast. M. Upmacis, izd. Ulma, Rīga, 2001.)

32. Latviešu komponistu skaņdarbi klavierēm 2. d. (sast. I. Štrause, izd. Ulma, Rīga, 1997.)
33. Juris Karlsons "Skaņdarbi klavierēm" (izd. Ulma, Rīga, 1995.)
34. A. Šmits "Pamatvingrinājumi klavierēm" (Rīga)
35. Gammās un vingrinājumi klavierēm (sast. M. Upmacis, U. Suneps (izd. Ulma, 1995.)
36. Annas Magdalēnas Bahas nošu burtnīca (izd. Ulma, Rīga, 1996.)
37. Hrestomācija 4. klasei (sast. B. Miļičs, Kijeva, 1984.)
38. Latviešu komponistu skaņdarbi klavierēm 2. d. (sast. I. Štrause, Rīga, 2000.)
39. E. Grīgs "Liriski skaņdarbi" (sast. B. Belova, Maskava, 1972.)
40. K. Černi Etdes op. 849 (Henry Litolff's Verlag)
41. O. Didenko "Pedagoģiskā repertuāra hrestomācija" (Maskava, 1997.)
42. 5. klases hrestomācija (sast. B. Miļičs, Maskava, 1998.)
43. Pedagoģiskais repertuārs 5. klasei (sast. N. Kopčevskis, Maskava, 1980.)
44. Klavierspēle 7. klasei (sast. B. Miļičs, Ukraina, 1977.)
45. Klavierspēles hrestomācija 6. klasei - lielas formas skaņdarbi (Maskava, 1989.)
46. J. S. Bahs Invencijas (Maskava. 1997.)
47. J. S. Bahs LTK 1. daļa (Kijeva, 1985.)
48. Virtuozu rakstura skaņdarbi klavierēm (Maskava, 1964.)
49. "Zelta lira" (Maskava, 1982.)
50. Pedagoģiskais repertuārs 7. klasei - skaņdarbi (Maskava, Mūzika, 1991.)
51. Ārzemju komponistu etdes klavierēm 6.-7. klasei (Maskava, Mūzika, 1965.)
52. J.S.Bahs Mazas prelūdijas un fūgas (Maskava)
53. Klavierspēle 7. klasei (sast. B. Miļičs, Maskava, 1997.)
54. Klavieru skaņdarbi bērniem (sast. I. Štrause, Rīga, 1992.)
55. Skaņdarbi bērniem 1. d. (sast. I. Strause, Rīga, 1948.)
56. 7. Klases klavieru hrestomācija – lielā forma (Maskava, Mūzika, 1978.)
57. Latviešu komponistu skaņdarbi 1.d. (Rīga, Jūrmala, 1995.)
58. Lija Krasinska Stilizācijas klavierēm (Musica Baltica, 2003)
59. Latviešu klaviermūzika (ULMA Rīga, 2003)
60. Ž. Djuvernuā 25 vieglās etdes op.176 (Maskava. Mūzika)
- 61.L. Šitte Etdes klavierēm (S.-Pēterburga,2003)
62. Etdes 4. klasei (Maskava, 2002)
63. Etdes vidējām klasēm (Maskava, 2004)

Interneta resursi:

- <http://www.epta-europe.org/> (Eiropas klavierspēles skolotāju asociācijas mājas lapa).
- <http://www.epta-uk.org/> (Eiropas klavierspēles skolotāju asociācijas Apvienotās karalistes mājas lapa).
- <http://www.pianoworld.com/forum/ubbthreads.php/ubb/cfrm> (forums par konkursiem, festivāliem, citiem notikumiem, metodiku u.c.).
- <http://www.piano-net.com/links.htm> (saites uz konkursu mājas lapām).
- <http://pianoeducation.org/pnomethd.html> (populārākās ārvalstu klavierspēles mācību metodes).

Pielikums Nr.1

Gammās prasības I semestris

Klase	Gamma	Veidi	Virzieni	Metronoms	Piezīmes
2.	Sol mažors	Gamma, trijskanis, arpedžijas, akordi	taisni	-	2 vai 4 oktāvās
3.	Re mažors	Gamma, trijskanis, arpedžijas, akordi	taisni	min. 60	4 oktāvās
4.	Mi mažors	Gamma, trijskanis, T ₆₃ , T ₆₄ arpedžijas, akordi, hromatiskā gamma	-pretkustībā -taisni	min. 72	4 oktāvās

5.	La mažors	Gamma, trijskanis ar apv. Gamma tercās, decimās, arpēdžijas, akordi, D ₇ ak. hromatiskā gamma	-pretkustībā -taisni	min. 80	4 oktāvās
6.	Si mažors	Gamma, tercās, decimās, trijskanis ar apv. arpēdžijas, akordi, D ₇ ak.ar apv., hromatiskā gamma	-pretkustībā -taisni	min. 92	4 oktāvās
7.	Re b mažors	Gamma, tercās, decimās, trijskanis ar apv. D ₇ ak.ar apv., hromatiskā gamma Gamma sekstās arpēdžijas, lieli akordi	-pretkustībā -taisni	min. 100	4 oktāvās
8.	Sol b mažors/ minors	Gamma, tercās, decimās, sekstās, trijskanis ar apv., arpēdžijas, lieli akordi, D ₇ ak.ar apv., hromatiskā gamma Dubultoktāvas Gamma harm., mel., t ₅₃ ar apv., pm 7 ak., arpēdžijas, akordi hromatiskā gamma	-pretkustībā -taisni -pretkustībā	min. 108	4 oktāvās

II semestris

Klase	Gamma	Veidi	Virzieni	Metronoms	Piezīmes
2.	la minors	Gamma harmoniski, trijskanis, akordi	taisni	–	2 vai 4 oktāvās
3.	re minors	Gamma harmoniski, trijskanis, arpedžijas, akordi	taisni	min. 60	4 oktāvās
4.	mi minors	Gamma harm. , t ₅₃ melod., t ₆₃ , t ₆₄ arpēdžijas, akordi hromatiskā gamma	-pretkustībā -taisni	min. 72	4 oktāvās
5.	sol minors	Gamma harm., mel., t ₅₃ ar apv., pm 7 ak., arpēdžijas, akordi hromatiskā gamma	-pretkustībā -taisni	min. 80	4 oktāvās

6.	fa minors	Gamma harm., mel., t ₅₃ ar apv., pm 7 ak., arpedžijas, akordi hromatiskā gamma	-pretkustībā - taisni	min. 92	4 oktāvās
7.	do minors	Gamma harm., mel., t ₅₃ ar apv., pm 7 ak., arpedžijas, akordi hromatiskā gamma	-pretkustībā	min. 100	4 oktāvās

Lasīšana no lapas

Pielikums Nr. 2

Klase	Tonalitāte	Taktsmērs	Ritmiskais zīmējums	Gadījuma zīmes	Grūtības pakāpe
1.klase	Do Sol	2/4; 3/4; 4/4	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, pauzes	#,b, bekars	1. klase
2.klase	Do mažors Sol, Re	2/4; 3/4; 4/4	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, pauzes	#,b, bekars	1. klase
3.klase	Līdz 3 zīmēm	2/4; 3/4 4/4;	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, pauzes	#,b, bekars	2. klase
4. klase	Līdz 3 zīmēm	2/4; 3/4; 4/4	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, sešpadsmitdaļnotis, pauzes, punktējums	#,b, bekars	2. klase

5. klase	Līdz 4 zīmēm	2/4; 3/4; 4/4; 3/8; 6/8	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, sešpadsmitdaļnotis, pauzes, punktējums	#,b, bekars	2. klase
6. klase	Līdz 4 zīmēm	2/4; 3/4; 4/4; 3/8; 6/8	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, sešpadsmitdaļnotis, pauzes, punktējums	#,b, bekars	3. klase
7. klase	Līdz 5 zīmēm	2/4; 3/4; 4/4;	Ceturtdaļnotis,	#,b, bekars	3./4. klase

		3/8; 6/8	astotdaļnotis, pusnotis, sešpadsmitdaļnotis, pauzes, punktējums		
8. klase	Līdz 5 zīmēm	2/4; 3/4; 4/4; 3/8; 6/8	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, sešpadsmitdaļnotis, pauzes, punktējums	#,b, bekars	3./4. klase

Pielikums Nr. 3

Balles vērtējuma skaidrojums:

Izglītojamā mācību sasniegumus vērtē salīdzinājumā ar plānotajiem rezultātiem, raksturojot mācību programmas vai tās daļas apguves līmeni un apguve tiek vērtēta ar atzīmi 10 ballu vērtējuma skalā:

Apguves līmenis	Vērtējums ballēs	Vērtējuma atšifrējums
Augsts apguves līmenis	izcili- 10	Audzēknis parāda izcilu sniegumu tehnikas, frāzējuma, skaņu artikulācijas un toņa kultūras ziņā, kas liecina par spilgtu talantu. Atskaņojamo skaņdarbu grūtības pakāpe pārsniedz attiecīgās klases mācību programmas prasības.
	teicami- 9	Audzēknis parāda nevainojamu sniegumu, brīvi muzicē. Atskaņojamo skaņdarbu grūtības pakāpe atbilstoša attiecīgajai klasei.
Optimāls apguves līmenis	ļoti labi-8	Audzēkņa sniegums atraisīts, muzikāls, grūtību pakāpe atbilstoša, taču vērojamas atsevišķas neprecizitātes, nesvarīgi trūkumi zināšanās un iemaņās.
	labi- 7	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču sastopami nesvarīgi trūkumi zināšanās un iemaņās (nelielas intonācijas(izteiksmīga, dziedoša spēle, darbs pie skaņas), artikulācijas(štrihi,frāzējums) un tehnikas kļūdas). Sniegums varētu būt muzikālāks, atraisītāks, tehniskāks.
	gandrīz labi- 6	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču sniegums ir nepietiekoši stabils un pārliecinošs.
Vidējs apguves līmenis	viduvēji- 5	Pamatvilcienos apgūta mācību programma, taču sniegumā ir daudz trūkumu (monotons izpildījums, vāja tehnika, daudz nošu kļūdu, jūtama nestabilitāte.
	gandrīz viduvēji- 4	Audzēknis mācību programmu izpilda individuālo spēju līmenī. Izpilda skolotāja norādījumus, tomēr uzdoto veic bez īpašas intereses.
Zems apguves līmenis	vāji- 3	Zināšanas, prasmes un iemaņas apgūtas virspusēji. Audzēknis nespēj pietiekošā apjomā iegaumēt nošu tekstu, pieļauj daudz kļūdu, neizpilda skolotāja norādījumus.
	ļoti vāji- 2	Apgūtas atsevišķas zināšanas, prasmes un iemaņas, taču nav spēju tās praktiski izmantot.
	neapmierinoši-1	Nav izpratnes par priekšmeta būtību un iemaņu tajā.

Piezīme. Audzēkņa sasniegumus vērtē salīdzinājumā ar plānotajiem rezultātiem, raksturojot mācību priekšmeta programmas vai tās daļas apguves līmeni.

Vērtēšanas komponenti	Vērtējums ballēs	Vērtējuma skaidrojums
Repertuāra atbilstība mācību priekšmeta programmām	3	Programmas sarežģītības pakāpe ir zema
	4-5	Sarežģītības pakāpe 50% skaņdarbiem ir zema
	6	Sarežģītības pakāpe skaņdarbiem ir vidēja
	7-8	Sarežģītības pakāpe atbilst klases prasībām
	9	Dažu skaņdarbu sarežģītības pakāpe pārsniedz izglītības programmas prasības
	10	Visu skaņdarbu sarežģītības pakāpe pārsniedz izglītības programmas prasības
Uzstāšanās kultūra (uzvedība, stāja, artistiskums)	3	Nepietiekama uzstāšanās kultūra
	4-5	Atsevišķos komponentos nepietiekama uzstāšanās kultūra
	6-7	Kopumā atbilstoša uzstāšanās kultūra, pietrūkst artistiskuma
	8-9	Uzstāšanās kultūra atbilst prasībām, piemīt brīvība un zināms artistisms
	10	Pārliecinoša, brīva, spilgta un artistiska uzstāšanās
Skaņdarbu atskaņojuma atbilstība komponista norādnēm	3	Atskaņojums neatbilst komponista norādnēm, daudz teksta kļūdu
	4	Atskaņojums daļēji atbilst komponista norādnēm, ir dažas teksta kļūdas
	5-6	Atskaņojums kopumā atbilst komponista norādnēm, bet pieļautas neprecizitātes
	7-8	Atskaņojums kopumā atbilst komponista norādnēm, vietām nedaudz formāls
	9-10	Atskaņojums kopumā atbilst komponista norādnēm, ir loģisks un pārliecinošs
Atskaņojuma tehniskais līmenis (temps, precizitāte, metroritms, štrihi, aparāts, artikulācija)	3	Tehniskais līmenis zems, vairāki tehnikas komponenti pielietoti nepareizi
	4	Tehniskais līmenis nepietiekams, daži tehnikas komponenti neprecīzi
	5-6	Tehniskais līmenis apmierinošs, ne visi tehniskie komponenti ir precīzi un pārliecinoši
	7	Tehniskais līmenis labs, tomēr dažu tehnisko komponentu kvalitāte ir nepietiekama
	8-9	Atskaņojuma tehniskais arsenāls pielietots vispusīgi un sabalansēti
	10	Tehniskais līmenis augsts, tehnisko komponentu skaidrs, precīzs un pārliecinošs pielietojums ļauj pilnībā brīvi pievērsties mākslinieciskā satura atklāšanai
Atskaņojuma	3	Sniegums nav atbilstošs saturam, komponentu

mākslinieciskais sniegums (saturs, tēls, forma, tembrs, dinamika, frāzējums, oriģinalitāte)		pielietojums neprecīzs
	4	Sniegums nestabils, vairāki komponenti pielietoti aptuveni un neprecīzi
	5	Kopumā sniegums apmierinošs, tomēr dažu komponentu kvalitāte nav pietiekama
	6-7	Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi pielietoti skaidri un precīzi, bet sniegunā pietrūkst pārliecības
	8-9	Mākslinieciskais sniegums atbilst autora iecerei, ir skaidrs un precīzs
	10	Mākslinieciskais sniegums spilgts un brīvs, tiek piedāvāts savs oriģināls skatījums

Kopvērtējums: visu komponentu summa tiek dalīta ar 5, tādējādi tiek iegūta vidējā balle.

Pielikums Nr. 5

Mūzikas valodas prasības

5.klase

- dinamikas apzīmējumi:

pp (ļoti klusi)

p (klusī)

mp (ne pārāk klusi)

mf (ne pārāk skaļi)

f (skaļi)

ff (ļoti skaļi)

crescendo /cresc./ (pakāpeniski pastiprinot)

diminuendo /dim./ (pakāpeniski noklusinot)

- tempa apzīmējumi:

ritenuto /rit./ (palēninot, kavējoties),

a tempo (pamattēpā)

- jēdzieni:

Tonalitāte- jeb tonkārtā ir skaņkārtas absolūtā augstuma izteiksme — noteikta skaņkārtā no noteiktas pamatskaņas, piemēram, do mažors (do norāda skaņkārtas pamatskaņas augstumu, mažors – skaņkārtas veidu).

Tonika- ir tonalitātes centrālais elements, galvenā skaņa, pēc kuras nosaukumu iegūst visa sistēma. Arī galvenais noturīgais akords, uz kura veidota konkrētā skaņkārtā.

Skaņkārtā ir nošu sistēma, kas veidota pēc kāda principa, ko ir iespējams aprakstīt ar noteiktu toņu un pustoņu attiecību. Eiropas tautu mūzikā pēdējo gadsimtu laikā par galvenajām kļuvas divas skaņkārtas- mažors un minors.

Mažors- (dur) ir viena no mūzikas skaņkārtām. Tās pamatā ir lielais (mažora) trijskanis. Mažora gammā ietilpst septiņas notis ar raksturīgu intervālu attiecību: tonis tonis pustonis tonis tonis tonis pustonis (1 1 1/2 1 1 1 1/2).

Minors- (moll) ir viena no skaņkārtām, kas asociējas ar skumju skaņējumu. Tās pamatā ir t.s. mazais jeb minora trijskanis. Klasiskā minora intervālu attiecība ir tonis pustonis tonis tonis pustonis tonis tonis (1 1/2 1 1 1/2 1 1). Tomēr ir sastopamas variācijas ar 6. un 7. intervālu. Vienkāršākā minora tonalitāte ir la minors. Ir trīs veidu minori: dabiskais, harmoniskais (paaugstinās 7 pakāpe gan uz augšu, gan uz leju) un melodiskais (paaugstinās 6.,7. pakāpe uz augšu, bet uz leju tās atsaucas).

Gamma – augšupejošā vai lejupejošā kārtībā izvietotu skaņkārtas visu skaņu (pakāpju) secība, sākot no pamatskaņas līdz oktāvai.

- alterācijas zīmes

Alterācija ir skaņu rindas pakāpju paaugstinājums vai pazeminājums par pustomi vai toni, saglabājot nosaukumus. Kā apzīmējumus lieto alterācijas zīmes pirms nots vai skaņdarba sākumā pie nošu atslēgas.

-**Diēzs** - paaugstina noti par pustomi

-**Bemols** – pazemina noti par pustomi

-**Bekars** – atsauc iepriekšējo alterācijas zīmi

Taksmērs jeb metrs- ir mūzikas ritma organizācijas sistēma. Tas ir sitienu skaits vienā taktī.

Štrih: (nošu izpildīšanas veidi, kuri nosaka raksturu)

non legato- nesaistoši

legato - saistoši

staccato- atrauti

Volta- (pagrieziens) lieto lai apzīmēt skaņdarba atkārtojamo daļu.

Fermāta- kavēšanās. Zīme mūzikas notācija, kas paredzēja, ka izpildītājam jāpagarina nošu garumu 1,5-2 reizēs vai kamēr neizkusīs

skaņa.

Uztakts- nepilnā takts.

6.KLASE

nošu pieraksta saīsināšanas veidi un apzīmējumi:

Da Capo al Fine (D.C. no sākuma)- apzīmējums kas norāda ka jāatkarto no sākuma līdz vārdam Fine
Senjo

Lukturis

Izrotājumi

trilleris

īsaais foršlags

garais foršlags

- tempa apzīmējumi:

adagio (lēni, mierīgi)

andante (nesteidzoties, mierīgiem soļiem)

moderato (mēreni)

allegro (ātri)

rallentando (palēninot)

Alterācijas zīmes:

Dubultbemols – *bb* viena no alterācijas zīmēm, kura apzīmē pakāpes pazeminājumu uz diviem pustoņiem.

Dubultdiēzs- *##* jeb *x* viena no alterācijas zīmēm, kura apzīmē pakāpes paaugstinājumu uz diviem pustoņiem.

tempa un rakstura apzīmējumi:

dolce (maigi)

cantabile (dziedoši)

non troppo (ne par daudz)

largo (lēni, plaši)

ritardando (palēninot)

simile (turpināt kā iepriekš norādīts)

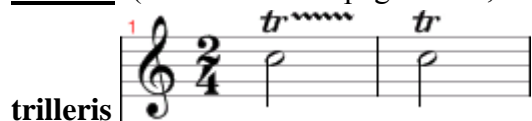
sempre (visu laiku)

molto (ļoti)

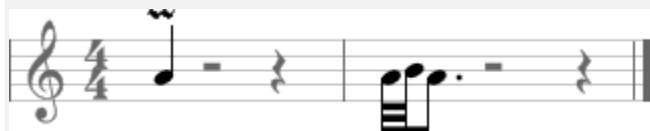
meno (mazāk)

7.KLASE

melismi: (nelieli mūzikas pagriezieni, kuri izrotā melodiju)

mordents- ātra melodiskā figurācija (itāļu mordente - kost, āss), sastāv no 3 skaņām: 1) pamata, 2) blakus (augšējais), 3) pamata atkārtotas.

grupetto veidojums no 4-5 skaņām (itāļ. gruppetto - maza grupa) apzīmē ∞. Grupetto zīme (pārsvītrotā un nepārsvītrotā) raksta virs nots vai starp divām dažādām notīm:

tempa un rakstura apzīmējumi:

subito (pēkšņi)

subito *p* (pēkšņi klusi)

poco (maz, nedaudz)

poco a poco (pamazām)

maestoso (svinīgi, cienīgi)

tenuto (izturēti)

risoluto (droši, noteikti)

gracioso (graciozi)

accelerando (paātrinot)

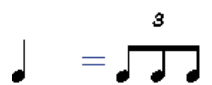
marcato (uzsvērti)

Sinkopa- akcenta nobīte no stipras taktsdaļas uz vājo.

Triole- ritmiskais zīmējums no 3 notīm. Nots dalījums uz trīm vienādām daļām.

 4tel-Triole

 8tel-Triole

 16tel-Triole

 32tel-Triole

tempa un rakstura apzīmējumi:

espressivo (izteiksmīgi)

skercoso (jokojot, rotaļīgi, ar humoru)

vivo (dzīvi)

vivace (ļoti ātri)

rubato (brīvs temps)

grave (smagi)

8.KLASE

Polifonija- ir daudz balsības veids, kur visām balsīm ir savas patstāvīgas, vienādi svarīgas un izteiksmīgas melodijas.

- tempa un rakstura apzīmējumi:

leggiero (viegli, ritoši)

morendo (izdziestot, pamazām noklusinot skaņu)

una corda (ar kreiso pedāli)

tre corda (atlaist kluso pedāli)

agitato (satraukti)

con brio (ar degsmi)

con fuoco (ugunīgi, kvēli)

con moto (ar kustību, paātrinātā tempā)

disperazione (ar izmisumu)

semplice (vienkārši)

calmato (mierīgi)